

NORGES
IDRETTSFORBUND

Klubb utvikling / leder utvikling

Organisasjonskurs

Kompetanseseksjonen NIF

Anleggskurs.

Anleggskurset er utarbeidet av:

Andrè Hansen	Viken
Einar Lund	Trøndelag
Gjert Smith	Rogaland
Kjetil Moberget	Oslo
Magnus Leonhardsen	Troms/Finnmark
Narve Heggheim	Vestland
Oddleif Dahlen	Viken
Siri Ask Fredriksen	Møre-Romsdal
Svein Lien	Agder
Torben Simonsen	Nordland
Tore Stubrud	Innlandet
Torstein Busland	NIF
Øyvind Gonsholt	Vestfold/Telemark

Anleggskurs.

Forrige anleggskurs fra 2016 var:

For teknisk

Ikke godt nok tilrettelagt for idrettslag og idrettsråd

For omfattende og detaljer på enkelt områder

Nytt kursmaterieill er:

Redusert fra 65 til 34 sider.

Enkelt og for det meste selvforklarende.

Skal kunne benyttes som selvstudie.

Skal vise at det er svært enkelt å søke om spillemidler.

Gode enkle råd/tips på flere områder.

Mange henvisninger for utdypning.

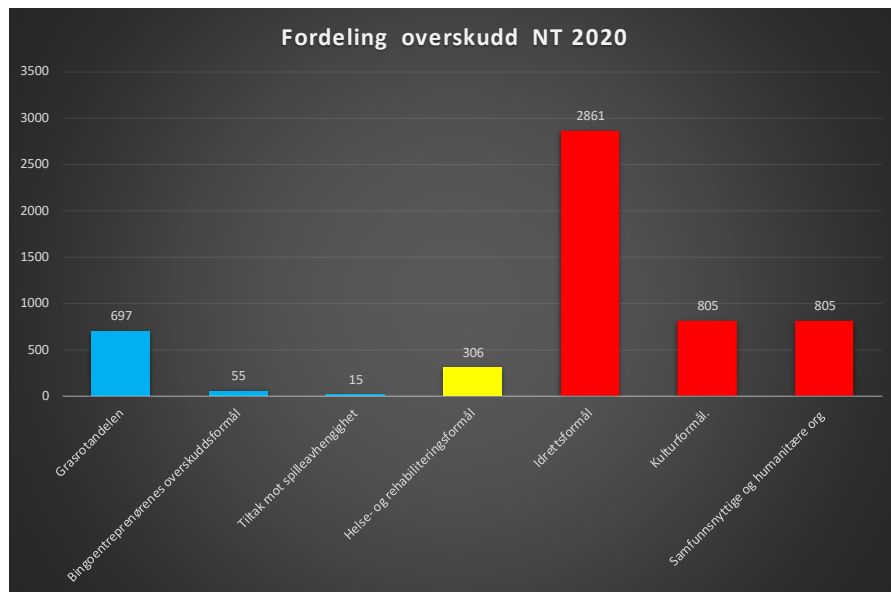
NORGES
IDRETTSFORBUND

Del 1

- Spillemiddel ordningen

Overskudd Norsk Tipping(NT).

Idrettens del av overskudd NT

- Direkte 2861 mill
- Grasrot 376 mill
- Totalt 3237 mill**
- 58% av det totale overskudd**

Grasrotmidler 2019		
Kategori	Beløp i Mill	I %
Idrett	376,20	51,9 %
Kultur og kunst	68,36	11,1 %
Rekreasjon og sosiale foreninger	66,12	9,3 %
Interesseorganisasjoner	41,49	5,8 %
Dyreverv	29,73	4,7 %
Sosiale tjenester	28,92	4,2 %
Lokalsamfunnsutvikling	25,12	3,6 %
Barne- og ungdomsorganisasjoner	24,26	3,8 %
Andre helsetjenester	11,10	1,6 %
Internasjonale aktiviteter	5,99	1,0 %
Krisehjelp og støttearbeid	4,89	0,7 %
Tros- og livssynsorganisasjoner	3,94	0,6 %
Økonomisk og materiell støtte	3,08	0,3 %
Mangfold og inkludering	2,79	0,4 %
Natur- og miljøvern	2,05	0,3 %
Pengeutdelende stiftelser	1,44	0,2 %
Frivillighetssentraler	1,16	0,2 %

Grasrotmidler til idretten 2019

Kategori	Idrett	
Kategori	Antall_Givere	Beløp_
HORDALAND	64 246	38 291 914
AKERSHUS	68 305	38 211 035
TRØNDELAG	64 942	33 177 186
ROGALAND	55 705	30 569 008
OSLO	43 533	26 730 258
ØSTFOLD	41 823	25 205 208
NORDLAND	39 864	23 578 634
MØRE OG ROMSDAL	38 491	21 541 435
BUSKERUD	35 051	20 065 173
HEDMARK	31 894	17 969 942
VESTFOLD	30 926	16 823 715
OPPLAND	27 511	15 307 331
TROMS	24 923	15 017 643
TELEMARK	23 453	14 134 308
FINNMARK	15 660	11 611 749
VEST-AGDER	21 125	11 369 620
SOGN OG FJORDANE	15 335	8 728 068
AUST-AGDER	14 859	7 800 848
SVALBARD	144	65 933
Totalsum	657 790	376 199 010

Kategori	Idrett	
Kategori	Antall_Givere	Beløp_
STAVANGER	13 852	8 248 856
SANDNES	7 288	3 837 932
HAUGESUND	5 359	3 096 962
KARMØY	5 322	3 004 358
SOLA	3 406	1 817 180
TIME	2 866	1 555 465
EIGERSUND	1 988	1 240 792
HÅ	2 331	1 203 349
KLEPP	2 145	1 170 253
STRAND	1 524	869 574
TYSVÆR	1 618	794 021
GJESDAL	1 515	680 838
VINDAFJORD	1 459	655 276
RANDABERG	995	536 048
SAUDA	736	391 883
RENNESØY	542	261 601
SOKNDAL	422	224 804
SULDAL	522	216 350
LUND	479	212 521
FINNØY	451	169 436
HJELMELAND	290	113 846
BJERKREIM	191	86 146
FORSAND	137	58 109
BOKN	108	48 493
KVITSØY	113	48 219
UTSIRA	46	26 695
Totalsum	55 705	30 569 008

Idrettslag_	Antall_Givere	Beløp_
VIKING FOTBALLKLUBB	1 099	978 969
SANDNES ULF	1 127	785 168
SPORTSKLUBBEN VARD HAUGESUND	796	602 625
BRYNE FOTBALLKLUBB	750	533 391
SPORTSKLUBBEN HAUGAR	823	531 509
BRODD FOTBALLKLUBB STAVANGER	949	526 121
SPORTSKLUBBEN DJERV 1919	815	525 450
NÆRBØ IDRETTLAG	839	419 750
ÅKRA IDRETTLAG	758	416 656
KLEPP IDRETTLAG	644	409 420
KOPERVIK IDRETTLAG	731	407 212
EIGER FOTBALLKLUBB	551	404 849
STAAL JØRPELAND IL	672	403 363
FORUS OG GAUSEL IDRETTLAG	821	401 616
HUNDVÅG IDRETTLAG	571	380 104
STAVANGER IF FOTBALL	350	367 530
VARDENESET BALLKLUBB	634	361 337
MADLA IDRETTLAG FOTBALL	570	356 066
AVALDSNES IDRETTLAG	512	336 088
SUNDE IDRETTLAG	518	334 005
RISKA FOTBALLKLUBB	472	316 212
TORVASTAD IDRETTLAG	477	304 192
GANDDAL IDRETTLAG	542	302 287
SPORTSKLUBBEN NORD	543	302 252
STEGABERG IDRETTLAG	555	300 661

667 idrettslag i Rogaland

Hovedfordelingen 2017-2020

Idrettsanlegg

Post 1	Idrettsanlegg	2020_	2019_	2018_	2017_
1.1.	Idrettsanlegg i kommunene	1 437,6	1 491,8	1 429,7	1 320,5
1.2.	Anleggspolitisk program	0,0	0,0	40,0	40,0
1.3.	Anlegg for friiufdsliv i fjellet	28,5	28,5	27,0	19,0
1.4.	Utstyr	29,0	29,0	29,0	25,0
1.5.	Nyskapendeaktivitetsarenaer	30,0	40,0	40,0	35,0
Post 2	Nasjonalanlegg/Spesielle anlegg				
2.1.	Nasjonalanlegg	43,9	18,9	17,3	11,1
2.2.	Spesielle anlegg	11,2	8,1	16,9	5,0

Laves tildeling Post 1.1 de siste 10 år var i 2011 med kun 637 mill.

Idrettsanleggs andel av totalen i hovedfordelingen.

		2020	2019	2018	2017
Post 1	Idrettsanlegg				
1.1.	Idrettsanlegg i kommunene	50,2 %	52,1 %	50,6 %	50,8 %
1.2.	Anleggspolitisk program	0,0 %	0,0 %	1,4 %	1,5 %
1.3.	Anlegg for friluftsliv i fjellet	1,0 %	1,0 %	1,0 %	0,7 %
1.4.	Utstyr	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %
1.5.	Nyskapendeaktivitetsarenaer	1,0 %	1,4 %	1,4 %	1,3 %
Post 2	Nasjonalan/egg Spesielle anlegg				
2.1.	Nasjonalanlegg	1,5 %	0,7 %	0,6 %	0,4 %
2.2.	Spesielle anlegg	0,4 %	0,3 %	0,6 %	0,2 %

Lavers andel de siste 10 år var i 2011 med kun **43,6%**

Spillemidler – fordeling mellom fylkene

Spillemidler til post 1.1 fordeles til fylkene etter følgende kriterier:

- Søknadssum 50 %
- Innbyggertall 25 %
- Anleggstetthet 25 %
  - Data fra anleggsregistre. Vedlikeholdes av kommunene.

En felles tildeling til fylkeskommunen

Regelverk og satser for tildeling av spillemidler

Bestemmelser

Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet – 2019

For tildelinger i 2020

Utgis 15.juni hvert år

Se KUDs hjemmeside

www.idrettsanlegg.no

Spillemiddelprosessen

Normale frister:

15. juni	KUD kunngjør adgang til å søke "Bestemmelsene" utgis
?	Frist for å sende søknaden til kommunen varierer.
15. november	Søknader om interkommunale anlegg sendes KUD
15. januar	<u>Kommunen</u> oversender søknader til fylkeskommunen
15. mars	<u>Fylkeskommunen</u> oversender søknader til KUD
1. mai	<u>KUD</u> fordeler midler til fylkene
1. juli	Fylkeskommunen tildeler midler til det enkelte anlegg

Tilskuddsberettiget

- Bygging og rehabilitering av anlegg som er åpne for allmenn idrettslig virksomhet, og som ikke er underlagt fortjenestebasert eierform
- Kjøp og innredning av eksisterende anlegg
- Det gis ikke tilskudd til:
  - Drift, utstyr, leiekostnader eller erverv av grunn
  - Tribuner, veier, parkeringsplass, , finanskostnader med unntak av renter på byggelån i byggeperioden, flytting av høyspentledninger (kabler), eiendomsgjerder, reguleringsarbeider

Rehabilitering av anlegg.

Det gis ikke spillemidler til rehabilitering av anlegg før **20 år** bruk.

- **Unntak** hvor det gis spillemidler etter 10 års bruk:
  - Kunstgressbaner og undervarmeanlegg
  - Idrettsgulv i haller.
  - Snøproduksjonsanlegg, Ishockeyvant, Elektroniske målskiver

Tilstandsrapport er nødvendig for å få spillemidler til rehabilitering.

- Grunnlag for å gi spillemidler til rehabilitering:
  - Utilfredsstillende teknisk/økonomisk drift.
  - Bruksfunksjoner/slitasje som ikke kan rettes opp ved normalt vedlikehold.

Høyere spillemiddel satser.

- Kommuner i:
  - Troms/Finnmark 25% ekstra
  - Nordland og Namdalen 20 % ekstra.
- Pressområdekommuner – 15 % ekstra
  - Viken: Fredrikstad, Moss, Sarpsborg, Bærum, Ullensaker, Skedsmo, Lørenskog, Drammen
  - Oslo: Oslo
  - Vestfold/Telemark: Sandefjord
  - Agder: Kristiansand
  - Rogaland: Sandnes, Stavanger, Sola
  - Hordaland: Askøy, Bergen
  - Trøndelag: Trondheim
  - Nordland: Bodø
  - Troms/Finnmark: Tromsø

Pressområdekommuner gjelder for søknader tom 2021

Nærmiljøanlegg

- Utendørsanlegg for egenorganisert aktivitet.
  - Med fornuft benyttes til treninger.
- Må holdes åpent i 20 år
- Spm på inntil 50% av godkjent kostnad. Maksbeløp kr. 300.000.
- Tilleggselementer(Gir nye kr. 300.000)
  - Lysanlegg
  - Vanningsanlegg til isanlegg
  - Snøproduksjonsanlegg i tilknytning til vinteraktivitet

Nærmiljøanlegg

- Lekeapparater faller utenfor ordningen
- Til utendørs kunstisflate kan det gis tilskudd på inntil 50 % av godkjent kostnad, begrenset oppad til kr. 1.2 mill
- Nord Norge tillegg, pressområdetillegg eller ekstra tilskudd ved interkommunalt samarbeid gjelder ikke nærmiljøanlegg
- Tinglyst rett til bruk av grunn i 20 år – noen unntak
- Kan søke om spillemidler til rehabilitering etter 10 år.
- Anleggseier har ansvar for sikkerhet ved anlegget

Frittstående kurs

Anlegg generelt for idrettslag

Del 2

- Spillemidler
- Mva kompensasjon

Anleggstyper

Ordinære anlegg:

Dette er idrettsanlegg for organisert idrett og det er mange type anlegg som gir spillemidler og mva komp.

Endringer skjer hvert år og sjekk alltid siste utgave!!!!

For detaljer se: www.idrettsanlegg.no

Spillemidler dekker 1/3 av totalkostnad ink.mva + dugnad.
For flere anleggstyper er det et maksbeløp i spillemidler

Anleggstyper

Nærmiljø anlegg:

Dette er idrett- og aktivitetsanlegg for egenorganisert aktivitet.
Også her skjer det endringer hvert år.
For detaljer se: www.idrettsanlegg.no
Sjekk alltid siste utgave!!!!

Spillemidler dekker 50 % av totalkostnad ink.mva + dugnad.
For flere anlegg er det et maksbeløp i spillemidler

Anleggstyper

Eksempler på nærmiljøanlegg.

Se www.godeidrettsanlegg.no for detaljer

Nærmiljøanlegg

- Basketbane (10)
- Flerbruksområde (10)
- Sandvolleyballbane (10)
- Streetbasket (9)
- Petanquebane (6)
- Parkouranlegg (6)
- Ballbinge (6)
- Bordtennisbord (utendørs)
(5)
- Bocciabane (3)
- Hinderløype (3)
- Balløkke (3)
- Trimpark (5)
- Friluftsanlegg (5)
- Skateboardanlegg (4)
- Sandbaner (3)
- Disksport (1)

Spillemidler og mva kompensasjon

Hva må gjøres før spaden settes i jorda.

- Behovsvurdering for nytt anlegg.
  - Nytt anlegg gir ikke alltid flere aktive. Vær realistisk!!
  - Å leie er ofte bedre og billigere enn å eie!!
  - Vurder sambruk med flere IL.
  - Hvilke planer har kommunen?
- Tillatelse fra kommune.
  - Må følge kommunal byggesaksbehandling.
  - Søknadspliktig ? Avklares med kommunen
    - Varierer fra kommune til kommune.

Spillemidler og mva kompensasjon

Hva må gjøres før spaden settes i jorda.

- Driftskostnader for anlegget.
  - Husk å ta med finanskostnader og gjenanskaffelse.
    - Eks: Skifte av kunstgress etter 10/12 år må tas med.
  - Viktig å legge til rette for god og billig driftskostnader.
  - Vær realistisk!!!
- Klarer man ikke å drifte anlegget, må spillemidler betales tilbake.
  - 100% de første 10 år og deretter en årlig avkortning.(Ordinære anlegg)

Spillemidler og mva kompensasjon

Hva må gjøres før spaden settes i jorda

Investeringsbehov.

- Kalkuler alltid med 10% i uforutsette utgifter!!!
- Ikke bruk ønsketekning, men reelle tall!!!
- Hent inn tilbud fra flere leverandører.
  - Billigste er ikke alltid best!!!
- Mellomfinansiering.
  - Spillemidler kommer kanskje først om noen år.
  - Sjekk med kommune/fylke når spm kan komme.

Spillemidler og mva kompensasjon

Hva må gjøres før spaden settes i jorda

Opptak av lån.

- Sjekk med kommunen om de kan garantere for lån.
  - Gir muligheter for lån i Kommunalbanken til svært lav rente.
  - Mange kommuner gir nå lånegaranti.
- Mange banker er tilbakeholdende med lån til idrettslag.
  - IL har ikke tilstrekkelig med sikkerhet og dette gir ofte dyre lån.

Spillemidler og mva kompensasjon

Hva må gjøres før spaden settes i jorda

Dugnad

- Det stilles strenge krav til dokumentasjon av dugnadsverdi.
  - Det holder ikke å ha dugnadslister hvor x antall har utført x timer.
    - 500 dugnadstimer på å grave en grøft som kanskje er gjort på 2 timer med gravemaskin.
- Få tilbyder til å spesifisere pris på det arbeid dere tar ut til dugnadsarbeid.
- Det skal ikke beregnes mva på dugnad.
- 5% av totalkostnadene kan føres opp som dugnad.
  - Dette er adm kostnader for prosjektet.

Spillemidler og mva kompensasjon

Hva må gjøres før spaden settes i jorda

Dokumentasjon på finansiering.

- Egne midler.
  - Her kan sum balanse hos IL benyttes. (Sum av alle grupper)
- Lån.
  - Dette må være konkret og ikke et «banklån» med forutsetninger om at spillemidler blir gitt osv.
- Mva komp kan **ikke** benyttes som dokumentasjon.
- Tilsagn fra stiftelser.
  - Eks Gjensidigestiftelsen og DNB-NOR stiftelsen.
    - Søk i god tid!!!!

Spillemidler og mva kompensasjon

Hva må gjøres før spaden settes i jorda

Idrettslaget må gjøre.

- Vedtak om bygging av anlegg.
  - Skal legges ved spm søknad.
- Vedtak om finansiering.
  - Låneopptak
  - Bruk av egne midler
- Vedtak om driftsmodell.
  - Hvordan skal finans- og driftskostnader dekkes inn
- Skape entusiasme for prosjektet både internt og eksternt.

Spillemidler og mva kompensasjon

Hva må gjøres før spaden settes i jorda

Målsatte tegninger.

- Lag tegninger over anlegget som dokumenterer at anlegget er i tråd med idrettsfunksjonelle krav.
  - Spilleflate, banebredde, sikkerhetssoner, garderobestørrelse osv.
- Plantegninger med fri lengde, bredde og høyde.
- Tegninger skal legges ved spm søknad.

Spillemidler og mva kompensasjon

Hva må gjøres før spaden settes i jorda

Budsjett.

Sett opp et kostnadsoverslag og nedenfor et eksempel.

Her er det satt inn både uforutsette kostnader 10% og adm 5%.

Sendes også inn sammen med spillemiddelsøknad

KOSTNADSOVERSLAG

Kostnadstype	Material	Arbeid		Sum kjøp D=A+B	Sum mva. E=Dx0,25	Samlet kostnad (inkl. mva) F=C+D+E
	Herav kjøp A	Herav kjøp B	Dugnad C			
Tilbud						
Firma X. Grunnarbeid	100 000			100 000	25 000	125 000
Firma Y. Installasjon	50 000	10 000		60 000	15 000	75 000
Egen dugnad			100 000			100 000
				-		-
Uforutsette kostnader. 10%	30 000			30 000	7 500	37 500
Adm. 5%			16 875			16 875
Sum	180 000	10 000	116 875	190 000	47 500	354 375

Spillemidler og mva kompensasjon

Hva må gjøres før spaden settes i jorda.

- Informer idrettsrådet om planene i god tid.
  - Sørg alltid for godt samspill med idrettsrådet.
- Informer kommune i god tid.
  - Anlegget skal kanskje inn i kommuneplan.
  - Alltid god bistand fra kommune, når man spør tidlig i prosessen.
- Sjekk lovlighet til å bygge.
  - Eiendomsrett.
  - Leieavtaler. Dette kan være en utfordring.
    - Ofte må leieavtaler tinglyses. Tidkrevende.
    - Med kommune kan man inngå leieavtale.

Spillemidler og mva kompensasjon

Hva må gjøres før spaden settes i jorda.

- Ta kontakt med idrettsavdelingen i fylket.
  - Sjekk om anlegget gir spillemidler og hvor mye.
  - Her kan du også få tips som øker størrelse på spillemidlene.
- Universell utforming.
  - Være helt bevist på at dette bør gjøres mest mulig.
For noen anlegg et dette et krav og avslag på søknad kan bli resultatet.
I bestemmelsene står følgende:

Anlegget skal være universelt utformet. Universell utforming betyr at anlegget er utformet på en slik måte at det kan brukes av alle mennesker, i så stor utstrekning som mulig uten behov for tilpasning eller en spesiell utforming.

For idrettsanlegg omfatter disse prinsippene alle som bruker anlegget, både idrettsutøvere, publikum, trenere, dommere og arrangementsteknisk personell.

Spillemidler og mva kompensasjon

Hva må gjøres før spaden settes i jorda.

- Vedlegg som **må** være med i spm søknaden.
  - Detaljert kostnadsoverslag
  - Finansieringsplan
  - Målsatte tegninger
  - Rett til bruk av grunn
- Ikke dokumentert finansiering eller rett til grunn er oftest årsak til at spillemiddelsøknad blir avvist.

Spillemidler og mva kompensasjon

Under arbeid og etter ferdigstillelse

- Opprett **egen** regnskap/prosjekt konto hvor alle fakturaene føres.
  - Lett å revidere og holde oversikt.
- Ny spillemiddelsøknad må sendes hvert år inntil midler tildeles.
  - Flinke kommuner passer ofte på og gir beskjed.
- Endres satsene for spillemidlene, blir gjeldende sats ved utbetalingstidspunkt benyttet.

Spillemidler og mva kompensasjon

Under arbeid og etter ferdigstillelse

- Sluttregnskap føres på eget skjema. Se:
  - www.anleggsregisteret.no
- Dugnadsbeløp må føres opp med samme beløp som i siste godkjente kostnadsoverslag.
- Kommunen skal bekrefte at anlegget er fullført i samsvar med godkjent søknad, før sluttregnskapet legges fram for revisor.
- Sluttutbetaling skjer på grunnlag av revisorkontrollert regnskap.

Spillemidler og mva kompensasjon

Under arbeid og etter ferdigstillelse

- Søknad mva kompensasjon gjøres hos www.Lottstift.no
  - Søknadsfrist er 1.mars.
- Egen revisor kan benyttes for anlegg med spillemidler under kr. 400.000. For anlegg med høyere beløp **må** kommunens revisor benyttes.
- Revisorgodkjennelse kan i enkelte kommuner ta lang tid.
- Start med sluttregnskap umiddelbart etter ferdigstillelse.
- Er ikke sluttregnskap godkjent før 1.mars, må man vente et helt år på utbetaling av mva kompensasjon.
  - Ettersending av dokumentasjon aksepteres ikke!!!

Del 3
- godeidrettsanlegg.no

godeidrettsanlegg.no

www.godeidrettsanlegg.no er et samarbeidsprosjekt mellom:

- Senter for idrettsanlegg og teknologi på NTNU
- Kulturdepartementet
- Idretten

- Kunnskapsbase som skal inneholde relevant informasjon for alle som planlegger, prosjekterer, bygger eller driver idrettsanlegg